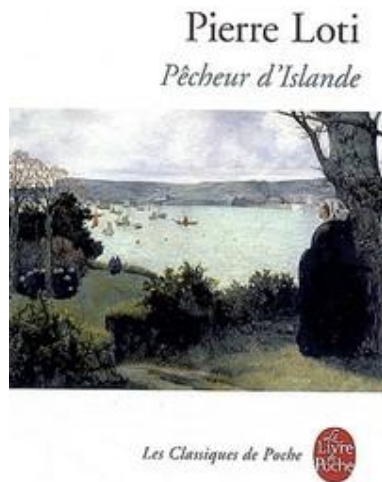

Bart Plouvier over Pierre Loti (1850–1923)

IJslandvissers

De gebroeders Edmond en Jules de Goncourt waren twee begaafde roddelaars die met verve en veel gevoel voor stijl – en aanvankelijk in het grootste geheim – een dagboek bijhielden van het Parijse literaire leven tijdens de tweede helft van de 19^e eeuw. In hun *journal* ben ik voor 't eerst Pierre Loti tegengekomen, auteur van 'IJslandvissers', '*...een merkwaardig schrijver en een nog merkwaardiger marine-officier*'. Hij verschijnt, op een februariavond in 1888 met opgemaakte ogen en gelakte vingernagels aan de dinertafel van collega Alphonse Daudet. Loti was in gezelschap van een knappe matroos, '*...met een décolleté waarvan Mme Daudet na het vertrek van beide mannen verklaarde dat ze het gênant had gevonden*'. In 'IJslandvissers' merk je niets van de seksuele geaardheid van de auteur, al had hij daar, schrijvend over de mannengemeenschap op een vissersboot, makkelijk kunnen op zinspelen.

Veel van Loti's romans spelen in exotische oorden maar voor 'IJslandvissers' bleef hij in Bretagne. Het verhaal is eenvoudig, volks, licht impressionistisch af en toe, eerlijk en ontroerend en al was de auteur lid van de prestigieuze Académie Française, het boek kende veel bijval buiten kringen van literatuurliedhebbers. Yann, een reus van een kerel, die zich in de kajuit van de 'Maria', '*...als een grote beer bijna in tweeën moest buigen*', vertrekt elk voorjaar vanuit Paimpol naar de Noordelijke IJsee, om pas in augustus, het ruim vol kabeljauw, terug te keren. Loti weet, pagina's lang, in een mooie maar toch nooit overdadig beschrijvende stijl, de sfeer aan boord weer te geven.